

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 0 9 1 5 4 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

Ponedeljek, 1. junij 2009 / 20 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.
Kandidat dobi list za odgovore.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola vsebuje 12 nalog izbirnega tipa. Vsak pravičen odgovor je vreden eno (1) točko.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravičen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Wilhelm Wundt je ustanovil prvi psihološki laboratorij leta:
  - A 1879,
  - B 1882,
  - C 1897,
  - D 1900.

2. Učiteljica je dijakom zastavila nalogo, pri kateri so morali za naslednji niz podatkov izračunati mediano in modus: 15, 8, 11, 0, 13, 4, 7, 7, 12, 2.
Kateri izračun obeh srednjih vrednosti je pravilen?
  - A $Me = 7$ in $Mo = 7$.
  - B $Me = 7$ in $Mo = 7,5$.
  - C $Me = 8$ in $Mo = 7$.
  - D $Me = 7,5$ in $Mo = 7$.

3. Ko je Anja prišla v kuhinjo, je takoj zaznala prijeten vonj po piškotih. Nekaj minut pozneje vonja sveže pečenega peciva ni več zaznavala.
Kako imenujemo ta pojav občutenja in zaznavanja?
  - A Absolutni prag občutka.
  - B Diferencialni prag občutka.
  - C Čutna (senzorna) adaptacija.
  - D Načelo lika in podlage.

4. Starša sta poskušala Nejca navaditi delovnih navad tako, da sta ga vsakič, ko je sam pospravil igrače za seboj, pohvalila.
To obliko učenja imenujemo:
  - A klasično pogojevanje,
  - B instrumentalno pogojevanje,
  - C modelno učenje,
  - D učenje z vpogledom.

5. Otroci so pri reševanju ene od nalog v testu ustvarjalnosti odgovarjali na vprašanje: »Kakšne bi bile posledice, če bi čez noč zrasli za en meter?« Prvi je zapisal, da bi bila postelja premajhna. Drugi je odgovoril, da bi postali velikani. Tretji otrok pa se je domislil, da bi laže igral košarko ter da bi v tekstilnih tovarnah noč in dan delali nove obleke.
Kateri otrok je pri reševanju miselnega problema bolj uporabljal divergentno mišljenje?
- A Prvi.
  - B Drugi.
  - C Tretji.
  - D Nobeden.
6. Katero od navedenih čustev ne sodi med temeljna (osnovna) čustva?
- A Jeza.
  - B Veselje.
  - C Strah.
  - D Zavist.
7. Kaj od navedenega je značilnost progresivnega zadovoljevanja potreb?
- A Vrnitev v ravnovesje, ko je potreba zadovoljena.
  - B Ob doseženem cilju se pojavi nova potreba s ciljem na višji ravni.
  - C Naučeno zadovoljevanje, ki upošteva družbena pravila.
  - D Zadovoljevanje višjih potreb šele po tem, ko so nižje zadovoljene.
8. Ameriški psiholog H. Gardner je avtor teorije raznoterih inteligentnosti.
V kateri skupini so navedene zgolj vrste inteligentnosti, ki jih omenja Gardner?
- A Zaznavna, jezikovna in medosebna inteligentnost.
  - B Jezikovna, logično-matematična in prostorska inteligentnost.
  - C Glasbena, znotrajosebna in spominska inteligentnost.
  - D Telesno-gibalna, čustvena in naravoslovna inteligentnost.

9. Moški zavida sosedu, ki je pravkar kupil nov avto. Ko mu žena namigne, da bi si tudi ona želela podobnega, jo zavrne z besedami: »Le kaj bi s tako dobrim avtom na naših slabih cestah?«
Opisani obrambni mehanizem imenujemo:
- A racionalizacija,
  - B projekcija,
  - C kompenzacija,
  - D zanikanje.
10. H. J. Eysenck opisuje osebnost s tremi temeljnimi dimenzijami.
Katere osebnostne poteze sestavljajo dimenzijo psihotičizem–nepsihotičizem?
- A Samospoštovanje, umirjenost in brezskrbnost.
  - B Zaskrbljenost, nesproščenost in občutje krivde.
  - C Aktivnost, družabnost in čustvena izrazitost.
  - D Agresivnost, dominantnost in dogmatizem.
11. Primer neformalne, primarne skupine je:
- A prijateljska skupina,
  - B razred,
  - C družina,
  - D odbojgarska ekipa.
12. Raziskovalci so ugotovili, da je pripravljenost posameznika pomagati tem manjša, čim večje je število navzočih. S povečevanjem števila navzočih se povečuje tudi čas, ko nekdo res pomaga. To ugotovitev so poimenovali učinek opazovalca.
Na katero obliko vedenja v medosebnih odnosih se nanaša ugotovitev raziskovalcev?
- A Disocialno vedenje.
  - B Proindividualno vedenje.
  - C Prosocialno vedenje.
  - D Antikonformistično vedenje.

Prazna stran

Prazna stran